

Αθήνα, 07/04/2025

Αριθ. Πρωτ.: 2758

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κότσικα 1α & Πατησίων

10434 Αθήνα

Τηλ: 210 8809202, 203

Ηλ. δ/ση: secproedros@epant.gr

Προς

Υπηρεσία Συντονισμού,

Γραφείο Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Υπουργείου Ανάπτυξης και

Επενδύσεων

Τηλ.: 210 3332827

Ηλ. δ/ση: am.hatzigiakoumi@mnec.gr

Θέμα: «Επικείμενες αυξήσεις ακτοπλοϊκών εισιτηρίων με την εφαρμογή του νέου ρυθμιστικού πλαισίου της Ε.Ε»

Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. από 24333/26-03-2025 έγγραφό σας (ημ. αριθ. πρωτ. 2487/26-03-2025), με το οποίο μας διαβιβάστηκε η υπ' αριθ. πρωτ. 4119/21-03-2025 ερώτηση Βουλευτών της Κοιν/κης Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ.

Σε απάντηση της υπό ανωτέρω σχετ. διαβιρασθείσας ερώτησης, σας γνωρίζουμε ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού («ΕΑ») είναι αποκλειστικώς αρμόδια για τη διαπίστωση παραβάσεων των άρθρων 1, 1Α και 2 του ν. 3959/2011 περί «Προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», όπως ισχύει, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού διερευνά είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν τεκμηριωμένης καταγγελίας συμπεριφορές επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, για να διαπιστώσει τυχόν παραβάσεις του ανωτέρω αναφερόμενου νόμου, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, ήτοι απαγορευμένες συμπράξεις μεταξύ των επιχειρήσεων ή καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις στην αγορά.

Περαιτέρω, η ΕΑ, ύστερα από αίτημα του Υπουργού Ανάπτυξης ή αυτεπάγγελτα, μπορεί να εξετάσει συγκεκριμένο κλάδο της ελληνικής οικονομίας που υπάγεται στην αρμοδιότητά της και, εφόσον διαπιστώσει ότι στον κλάδο αυτό δεν υπάρχουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού και κρίνει ότι η εφαρμογή των άρθρων 1, 2 και 5 μέχρι 10 του ν. 3959/2011 δεν επαρκεί για τη δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού, μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για τη δημιουργία συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στον συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας.

Η ακτοπλοΐα αποτελεί σημαντικό κλάδο της ελληνικής οικονομίας και το συνδετικό κρίκο μεταξύ της ηπειρωτικής Ελλάδας και του νησιωτικού της πλέγματος. Η ακτοπλοΐα συνδέει 115 κατοικήσιμα νησιά στα οποία ζει το 14,6% του πληθυσμού της χώρας. Από αυτά τα

νησιά, μόνο τα 25 διαθέτουν αεροδρόμιο, ενώ το 85% των εμπορευματικών αναγκών των νησιών και το σύνολο της τροφοδοσίας τους καλύπτονται με τα ακτοπλοϊκά πλοία.¹

Το φαινόμενο των αυξήσεων στις τιμές των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων παρακολουθείται από την ΕΑ για τυχόν ενδείξεις εναρμονισμένων πρακτικών ή κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, η έρευνα των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητές της.

Για το λόγο αυτό, η ΕΑ το 2023 σε συνεργασία με την ομάδα Επιστήμης Δεδομένων της ανέπτυξε, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και δράσεών της, μια διαδραστική χαρτογραφική απεικόνιση της κατάστασης ανταγωνισμού των ακτοπλοϊκών διασυνδέσεων σε όλη την Ελλάδα, προκειμένου να διερευνήσει και να αποτρέψει τυχόν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές. Η συγκεκριμένη προσπάθεια αποτελεί μέρος της συνολικότερης μεσοπρόθεσμης στρατηγικής της ΕΑ να αναπτύξει υποδομές παρακολούθησης των αγορών και προώθησης του ανταγωνισμού σε διάφορους κλάδους της οικονομίας. Ειδικά στον κλάδο της ακτοπλοΐας και της νησιωτικής οικονομίας, η ΕΑ έχει αναπτύξει συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, με το οποίο υπέγραψε Μνημόνιο Συνεργασίας τον Ιανουάριο 2021, το οποίο προβλέπει συνεργασία με διάφορες δράσεις για την παρακολούθηση της λειτουργίας των σχετικών αγορών.

Μέρος της συνεργασίας αυτής είναι και η ανάπτυξη της πλατφόρμας, η οποία στηρίχθηκε σε συλλογή στοιχείων από μέλος της ερευνητικής ομάδας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και σε επεξεργασία των στοιχείων από την ομάδα Επιστήμης Δεδομένων της ΕΑ. Καταρχάς, αναλύθηκαν οι γραμμές σε επιμέρους συνδέσεις στη βάση Προέλευση - Προορισμός (Π&Π) με ένα μοναδικό "ID Διαδρομής", το οποίο χρησιμοποιείται για να αναγνωριστεί σε ποιο ολοκληρωμένο δρομολόγιο ανήκει. Αυτή η διαδικασία θεωρείται ιδιαίτερα χρήσιμη για τον προσδιορισμό εάν ένα ταξίδι (Π&Π) προσφέρεται από περισσότερες εταιρείες ή εάν περιλαμβάνεται σε άλλα δρομολόγια. Κίνητρο για την πραγματοποίηση αυτής της διαδικασίας είναι η απάντηση στο ερώτημα "ποιες συνδέσεις έχουν μονοπωλιακή δομή" και η σήμανση με εύκολα αναγνώσιμο τρόπο των συνδέσεων αυτών στον διαδραστικό χάρτη.

Ενδεικτικά, ως προς την ενασχόληση της ΕΑ με την εξέταση του ανταγωνισμού στις ακτοπλοϊκές και πορθμειακές συνδέσεις της χώρας, αναφέρεται η απόφαση 658/2018 με την οποία εγκρίθηκε η συγκέντρωση ΑΤΤΙΚΑ/HELLENIC SEAWAYS με δεσμεύσεις σε δρομολογιακές γραμμές που δημιούργησαν προβληματισμούς. Οι δεσμεύσεις σχετίζονται με τη μη αύξηση των τιμών για τρία ή πέντε έτη, τη μη μείωση δρομολογίων, καθώς και την υποστήριξη της εισόδου Τρίτου Ανταγωνιστή προκειμένου να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός. Μέρος από τις δεσμεύσεις της εν λόγω απόφασης, μετά από την εξέταση των ανταγωνιστικών συνθηκών, παρατάθηκαν έως το 2024 (απόφαση ΕΑ 734/2021) ή το 2026 (απόφαση ΕΑ 822/2023). Η παρακολούθηση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η εταιρεία γίνεται τακτικά και σε μηνιαία βάση από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η ΕΑ, με την υπ' αριθ. 759/2021 απόφασή της, διαπίστωσε ότι οι κοινοπραξίες ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΠΛΟΙΩΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ και η ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΠΛΟΙΩΝ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ - ΚΕΡΚΥΡΑΣ – ΠΑΞΩΝ, που δραστηριοποιούνταν στην πορθμειακή γραμμή Ηγουμενίτσα – Κέρκυρα, παραβίασαν το άρθρο 1 του Ν. 3959/2011

¹ Σύμφωνα με την 23^η ετήσια μελέτη της ΧRTC – Αύγουστος 2024 <https://xrtc.gr/industry-reports/>

λόγω της συμμετοχής τους σε απαγορευμένη οριζόντια σύμπραξη και τις υποχρέωσε να παύσουν και να παραλείπουν στο μέλλον τη διαπιστωθείσα παράβαση του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011, επιβάλλοντάς τους πρόστιμα ποσού 189.972 και 134.892 ευρώ αντίστοιχα.

Ανάλογα πρόστιμα επέβαλε η ΕΑ με την απόφαση ΕΑ 793/2022 στις ναυτικές εταιρείες α) ΛΕΥΚΙΜΜΗ ΛΑΪΝΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, β) ΣΑΡΡΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και γ) ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ IV ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, που δραστηριοποιούνταν στην πορθμειακή γραμμή Ηγουμενίτσα – Λευκίμμη, αφού διαπιστώθηκε η συμμετοχή τους σε απαγορευμένη οριζόντια σύμπραξη, και τις υποχρέωσε να παύσουν, εφόσον δεν το είχαν ήδη πράξει, τη διαπιστωθείσα παράβαση και να την παραλείπουν στο μέλλον.

Επιπροσθέτως, η ΕΑ με την υπ' αριθ. 827/2023 απόφαση ενέκρινε τη συγκέντρωση ΑΤΤΙΚΑ/ΑΝΕΚ με τη διαδικασία εξέτασης Β' φάσης (πλήρους διερεύνησης), ενόψει των σοβαρών αμφιβολιών ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού σε επιμέρους αγορές στις οποίες αφορούσε.² Συγκεκριμένα η ΕΑ έκρινε ότι παρόλο που η συγκέντρωση δύναται να περιορίσει σημαντικά τη λειτουργία του ανταγωνισμού, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης στις σχετικές αγορές παροχής υπηρεσιών θαλάσσιας μεταφοράς επιβατών, ΙΧ οχημάτων και φορτηγών σε ορισμένα ζεύγη λιμένων (Προέλευση-Προορισμός) στην Κρήτη και στην Αδριατική, πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις της προστασίας της προβληματικής επιχείρησης. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού έκρινε ότι α) η ΑΝΕΚ θα αναγκασθεί στο εγγύς μέλλον να αποχωρήσει από την αγορά λόγω των οικονομικών δυσχερειών που αντιμετωπίζει, β) δεν υπήρξε άλλη εναλλακτική δυνατότητα εξαγοράς της ΑΝΕΚ, λιγότερο επιβλαβής για τον ανταγωνισμό, εκτός από την κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και γ) δεν υπήρξε εκδήλωση αξιόπιστου ενδιαφέροντος για την απόκτηση των στοιχείων του ενεργητικού της ΑΝΕΚ και κατά συνέπεια τα στοιχεία του ενεργητικού της εταιρείας θα εξέρχονταν από την αγορά.³

Επίσης, η Επιτροπή Ανταγωνισμού διενήργησε αιφνιδιαστικό επιτόπιο έλεγχο στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης έρευνας στον κλάδο παροχής υπηρεσιών μεταφοράς στη δρομολογιακή γραμμή Πέραμα (Αττικής)- Παλούκια (Σαλαμίνας), αναφορικά με ενδεχόμενες αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές οριζόντιας σύμπραξης και κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης κατά παράβαση των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) από επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω γραμμή.

Η πορθμειακή γραμμή Πέραμα – Παλούκια σημειώνει τη μεγαλύτερη κίνηση θαλάσσιας δρομολογιακής γραμμής στην Ελλάδα, κατέχοντας παράλληλα την 7η θέση (με στοιχεία επιβατικής κίνησης 2022) μεταξύ όλων των λιμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το 2022 στη γραμμή Πέραμα – Παλούκια διακινήθηκαν περί τα 7,1 εκατ. επιβάτες και 3,7 εκατ. Οχήματα⁴

²Βλ. ιστοσελίδα ΕΑ <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/2608-deltio-typou-eksetasi-tis-eisigisis-epi-gnostopoiisis-sygkentrosis.html>

³ Βλ. ιστοσελίδα ΕΑ

<https://www.epant.gr/component/k2/itemlist/search.html?searchword=ATTICA&Itemid=168>

⁴ Βλ. σχετ. [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat)

Επιπλέον, στις 5 και 6 Μαρτίου 2025 διενήργησε αιφνιδιαστικό επιτόπιο έλεγχο σε επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες στον κλάδο της ακτοπλοΐας και ιδίως στον κλάδο παροχής υπηρεσιών θαλάσσιας μεταφοράς επιβατών, ΙΧ οχημάτων και φορτηγών και σε ενώσεις επιχειρήσεων, αναφορικά με πιθανές αντι-ανταγωνιστικές οριζόντιες συμπράξεις ή/και ενδεχόμενη απόφαση ένωσης επιχειρήσεων, καθώς και αναφορικά με πιθανή πρόσκληση σε απαγορευμένη σύμπραξη και ανακοίνωση μελλοντικών προθέσεων τιμολόγησης μεταξύ ανταγωνιστών, κατά παράβαση των άρθρων 1 ν. 3959/2011 ή/και 101 ΣΛΕΕ και 1Α ν. 3959/2011 αντιστοίχως.

Οι έρευνες της ΕΑ διενεργούνται κατά τη σειρά των προτεραιοτήτων της και δεν ανακοινώνονται προτού εκκινήσουν. Η ΕΑ εξετάζει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κάθε σχετική περίπτωση που υποπίπτει στην αντίληψή της, με την υποβολή καταγγελίας, αίτησης επιείκειας ή ανώνυμων σχετικών πληροφοριών μέσω του ασφαλούς ψηφιακού περιβάλλοντος (whistleblowing), και επιβάλλει αυστηρότατες διοικητικές κυρώσεις στις επιχειρήσεις, που τυχόν εφαρμόζουν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές, βάσει των διατάξεων του ν. 3959/2011 και 101/102 ΣΛΕΕ⁵.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση,

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Αΐριν (Ειρήνη) Σάρπ

Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΙΜΙΤΟΠΟΥΛΟΥ

⁵ Βλ. την υπ' αριθ. 844/2024 απόφαση της Ε.Α. που αφορά στον καθορισμό και την ποσοτικοποίηση των κριτηρίων της κατά προτεραιότητα εξέτασης των υποθέσεων και των στρατηγικών στόχων της Ε.Α. κατ' εφαρμογήν συστήματος μοριοδότησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατ' άρθρο 14 παρ. 2, εδ. ιδ' περ. αα του ν.3959/2011, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ε.Α. www.epant.gr.